

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för 2021 till kommuner för kostnader till följd av satsningen Äldreomsorgslyftet

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut statsbidrag till kommuner som ersättning för att anställda ska kunna utbilda sig till vårdbiträde eller undersköterska på arbetstid eller fortbilda sig genom andra kompetenshöjande utbildningar inom vård och omsorg om äldre. Även första linjens chefer inom vård och omsorg om äldre får möjlighet att utbilda sig på arbetstid för att stärka förutsättningarna för verksamheterna att tillhandahålla god ledning, planering, styrning och systematisk implementering av ny kunskap (S2021/00338/delvis). Äldreomsorgslyftet syftar till att stärka kompetensen inom kommunalt finansierad vård och omsorg genom att ge ny och befintlig personal möjlighet att genomgå utbildning på betald arbetstid så att de äldre och deras anhöriga känner ökad trygghet och ges en god omsorg. Staten kommer att finansiera kostnaden för den tid som den anställda är frånvarande på grund av studier. Äldreomsorgslyftet föreslås fortsätta fram till 2023.

Bidragets storlek

Satsningen planeras att omfatta totalt 3 392 500 000 kronor under 2021. Varje kommun rekvirerar medel upp till angiven fördelningsram. I bilagan till regeringsbeslutet (2021-01-14 nr 1:5 S2021/00338/(delvis)) framgår hur stort belopp som varje kommun kan rekvirera.

Vilka kan rekvirera medlen?

Varje kommun får, i egenskap av huvudman för sin egen verksamhet och för den verksamhet som privata utförare bedriver på uppdrag av kommunen, rekvirera medel. Kommunerna ansvarar för att informera de privata utförare som bedriver kommunal verksamhet på uppdrag av kommunen om möjligheten att ta del av medlen.

Vad kan ni rekvirera medel för?

Statsbidraget får användas för att täcka personalkostnader (inklusive löner, lagstadgade arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och avtalspensioner) under år 2021 för ny eller befintlig personal som är frånvarande på grund av

- studier till vårdbiträde eller undersköterska,
- fortbildning genom andra kompetenshöjande utbildningar inom vård och omsorg om äldre, och
- ledarskapsutbildning för första linjens chefer inom äldreomsorgen.

De anställdas villkor för anställningen följer av lag och kollektivavtal.

Vilka utbildningar ger rätt till stöd?

Villkoren för att använda statsbidraget bygger på regeringens beslut om Äldreomsorgslyftet den 14 januari 2021 (2021-01-14 nr 1:5 S2021/00338/(delvis)).

Utbildningar som ger rätt till stöd är:

- Yrkespaket till undersköterska (1500 p), gäller fram till 30 juni 2021, bilaga 1
- Yrkespaket till vårdbiträde (800 p), gäller fram till 30 juni 2021, bilaga 2
- Annan utbildning inom ramen för den kommunala vuxenutbildningen som har relevans för arbetet med vård och omsorg om äldre där deltagarna kan

- utveckla kunskaper och förmågor som anges i Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) om grundläggande kunskaper hos personal som arbetar i socialtjänstens omsorg hos äldre, bilaga 3, eller
- uppnå kompetens som anges i Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor, bilaga 4
- Utbildningar på folkhögskolorna som motsvarar Skolverkets yrkespaket till undersköterska respektive vårdbiträde,
- Utbildning inom ramen för yrkeshögskolan som har relevans för arbetet med vård och omsorg om äldre där den som redan har en undersköterskeutbildning kan få specialistkompetens. Det kan till exempel vara en utbildning som har inriktning mot äldres hälsa och sjukdomar, multisjukdom hos äldre, demens eller palliativ vård. Det finns information om aktuella yrkeshögskoleutbildningar på [webbplatsen Yrkeshögskolan](#). Använd sökordet ”undersköterska”
- Ledarskapsutbildningar för första linjens chefer inom äldreomsorgen med motsvarande eller liknande kursinnehåll som Socialstyrelsens nationella ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer hade, bilaga 5

OBS: Från och med 1 juli 2021 ger Skolverkets reviderade yrkespaket till undersköterska (1500 p) och vårdbiträde (800 p) rätt till stöd, se nedan.

Bilaga 6: Reviderad yrkespaket till undersköterska (1500 p)

Bilaga 7: Reviderad yrkespaket till vårdbiträde (800 p)

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2021 och de kan användas till och med den 31 december 2021. Statsbidraget kan användas från och med den 1 januari 2021.

Hur får ni del av medlen?

Rekvision görs via Socialstyrelsens e-tjänst senast den 31 oktober 2021. Endast en rekvisition per kommun. I bilagan till regeringsbeslutet (2021-01-14 nr 1:5 S2021/00338/delvis) framgår hur stort belopp som varje kommun kan rekvirera.

[Länk till statsbidragets webbsida](#)

Vad gäller för återrapportering och återbetalning?

Varje kommun ska senast den 15 mars 2022 återrapportera hur statsbidraget har använts. I början av 2022 skickar Socialstyrelsen ut ett webbaserat återrapporteringsformulär till den kontaktperson som kommunen uppgav i samband med rekvisitionen. Meddela därför Socialstyrelsen om kontaktuppgifterna ändras under bidragsåret.

Formuläret kommer till exempel att innehålla frågor om hur mycket statsbidrag kommunen har använt, vilka yrkesgrupper som har tagit del av medlen (uppdelat efter kön), hur många av deltagarna som är ny respektive befintlig personal,¹ samt hur många som har påbörjat respektive avslutat kurser med godkänt betyg inom respektive utbildning.² Frågorna kommer att vara uppdelade på anställda inom egen (kommunal) verksamhet och anställda inom privata utförares verksamhet.

Medel som inte har använts eller som inte har använts i enlighet med angivna villkor i regeringens beslut eller dessa anvisningar ska återbetalas. Ett villkor för användningen av medlen

¹ Ny respektive befintlig personal vid tidpunkten då statsbidraget tas i anspråk.

² Godkänt betyg behöver bara anges då deltagaren gått en kurs där betyg ges.

är att återrapporteringen sker inom den angivna tidsramen. Om ni inte har använt hela det rekvirerade beloppet till och med den 31 december 2021 ska ni återbetala återstoden till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen fakturerar berörda bidragsmottagare.

Kontaktperson

Utredare: Frida Azadi
frida.azadi@socialstyrelsen.se
Telefon: 075-247 42 16

Uppföljning: Ylva Gårdhagen
ylva.gardhagen@socialstyrelsen.se
Telefon: 075-247 39 11